





DISPUTATIO SOLEMNIS MEDICA

1727, 1a 8/
siftens

EPILEPSIAE CONSENSUALIS SINGULAREM SPECIEM,

Quam

Gratiosa Facultatis Medicae Jussu

Sub PRAESIDIO

**DN. ANDREAE OTTOMAR
GOELICKE,**

Med. D. & Prof. Publ. Ord. h. t. Facultatis suae Decani
& Circuli Lebusiensis Physici Ordinarii,

Fautoris ac Promotoris sui singulariter colendi,

Pro GRADU DOCTORATUS

Reliquisque honoribus, Juribus atque Immunitatibus legitime
consequendis,

Ad Diem XXIV. Julii An. M DCC XXVII. horis ante & pomeridianas

Publica Disquisitioni exponet

AUCTOR

GEORG. FRIDER. PETERSON

Belgardia - Pomeranus,

Medicinae Practicus.

FRANCOFURTIJ cis VIADRUM,

Typis JOHANNIS CHRISTOPHORI SCHWARTZII, Acad. Reg. Typogr.



DISPUTATIO SOLEMNIS MEDICA

liber

EPILEPSIAE CONSERVATIONIS
SPECIALIS SPECIEM

Graviss. Facultatis Medicæ Lipsiæ

Sub PRÆSIDI

DN. ANDRÆAE OTTOMARI
GÖRLICKE

Med. D. & Prof. Publ. Ord. h. c. Facultatis hujus

Publicæ Lipsiæ, in Convocato. hujus

PRO GRADU DOCTORATUS

Requisitis honoribus hujusmodi hujusmodi

Ad diem XXV. Julij. A. MDCCLXXII. hujusmodi

hujusmodi hujusmodi hujusmodi

ACTOR

GEORG. WILHELM. PETERSON

hujusmodi hujusmodi hujusmodi

hujusmodi hujusmodi hujusmodi

hujusmodi hujusmodi hujusmodi



DEO
PATRIAE
PATRONIS
ATQVE
AMICIS.



DEO
PATRIAE
PATRONIS
A
VOTA
AMICIS.



ter
tut
um
nor
dic
mi
con
mo
mu
fac
nor





PROOEMIUM.



N numerum Medicinæ Practi-
corum ab Illustri Collegio
Medicorum Berolinensium,
jam triennio & quod excur-
rit, abhinc receptus, mea-
rum nunc partium esse duxi,
ut honores Doctores decen-
ter ambirem. Quoniam vero hoc meum insti-
tutum, absque prævio eoque publico profectu-
um specimine, prout mos fert, rite persequi
non licet, placuit mihi B. Lectori Casum me-
dicum sistere, eumque non vulgarem, sed plane
mirandum, de quo, si Practicorum monumenta
consulas, parum vel nihil invenies, quod vel ad
morbum rite cognoscendum vel dijudicandum,
multo vero minus eundem dextre curandum
faciat. Quare operæ pretium duxi, ejus phæ-
nomena & symptomata quam accuratissime

A

pri-

primum describere, deinde ejusdem curationem, ipso eventu comprobata, debite subnectere. Quod cœptum meum, ut Deus Ter optimus maximus ex alto clementer fortunet, Lector vero Benevolus æqui bonique consulat, est, quod humillimis & enixis precibus contendo.

CASUS.

Anno 1724. duodecimo februarii circa vesperam, ad virum quendam plurimum reverendum, Pastorem cœtus sui meritisimum, vocatus, tres ejus liberos, filiam nimirum natu maximam tredecim annorum, temperamento sanguineam, & duos filios, unum natu majorem undecim, satis alacrem & sanguineum, alterum natu minorem, vix decem annorum subpallidum, melancholico temperamento præditum, singulari morbo graviter omnes afflictos inveni, in cujus primam originem rite inquirens, dum ex parente sciscitor, undenam ægrotantes morbum hunc contraxissent? Num pridem fuerint valetudinarii, præcedentemne morbum alium passi? Aut in cruda vixissent diæta, aut aëris externis injuriis, ventis frigidioribus multum expositi, aut terrore inopinato aliquando perculsi fuerint? Aut quam aliam eunque parens forte nossët morbi causam? responsi id tuli, liberos equidem non exactam adeo observasse diætam, sed sæpius puerorum cæteroquin sanorum more, poma, pira, pruna immatura & crudas nuces-

nucesque avellanas in copia præterlapso autumno comedisse, aliisque insalubribus esculentis usos, morbo autem nulli, a prima ætate fuisse obnoxios, præterquam quod filii ante tres annos morbilis fuerint correpti; Filiam paucis abhinc diebus dysuria, filios pertinaci alvi obstructione laborasse, omnes vero & singulos ad terrorem maxime esse proclives, imprimis filiam, magno nuper eximproviso terrore affectam. In quo ipso morbi scrutinio, dum cum parente adhuc versor, extemplo, modo filia, modo filius natu major, quadam quasi animi deliqui specie concidunt, ex quo excitatos per spirituosa alloquor, ut præsentem, in quo nunc essent, statum mihi met ipsi aperirent. Respondet filia, se sentire crebrum & vehementem ad mingendum stimulum, sed cum dysuria conjunctum; præterea, quid sibi accideret, se ignorare, donec penitus ad se rediret: porro interroganti, an alias nunquam similem adfectum passa esset? an frequentius per diem tam intra, quam extra lectum eodem corripereetur?

Regerit: Cado quidem interdum sine stimulo mingendi & dysuria, attamen sæpissime cum his symptomatibus, idque adeo frequenter, ut ipsamet id exprimere satis nequeam, sæpius correpta hoc malo, tam intra quam extra lectum, quocumque fuerim in statu. Post hæc desuper interrogata, num quicquam mali præsentiret, antequam procideret? num placide & sine insomniis dormiat, alvus an laxa vel adstricta sit? respondet, se subinde levis alterationis sensum habere, & quidem alternantis horroris & caloris cum capitis dolore, sine tamen fiti, sæpiusque nausea corripit, se satis placide interdum

dormire, alvumque rite officio fungi. Quæ omnia distincte referens, illico aliquoties cum fratre natu majore procidit, hoc confirmante simul eadem in se omnia experiri, quæ soror enarrasset, nihilque de se specialius nosse, quam quod ventris torminibus præ sorore sæpius vexetur, seque una cum sorore admodum meticulosum esse, & a re etiam levisima facillime & graviter terreri. Ad filium vero natu minorem lecto affixum conversus, eundemque, quomodo valeret, interrogans, audio replicantem, se pertinaci alvi obstructione laborare cum cruciatibus ventris, doloreque capitis periodico, sæpius horrore corripitur, succedentibus molestissimis oscitationibus, admodum lassum se esse omnesque cibos averfari. Hisce omnibus, ex ore ægrotantium de genio morbi probe intellectis, parentem denuo sollicito, ut qualemcunque de morbi initio & progressu notitiam habeat, fideliter exponat. Refert autem, pleraque a liberis allata vera esse, & ut sibi quidem videretur, tale morbi fuisse initium: Nimirum die vigesimo & sequentibus mensis januarii, anni supra dicti, filiam primum dysuria affici, filios vero ineunte februario, alvo pertinaciter obstrui cœpisse, cum dolore abdominis; Undecimo februarii, filiam ob lassitudinem ad lectum se contulisse, in quo vix per semi horam quiescens, subito ob dysuriam simulque conjunctum tenesimum expurgiscebatur, alvoque deposita, illud quasi animi deliquium patiebatur, ex quo clamoribus miraque corporis agitatione excitata, atque ad lectum vix deducta denuo incidebat in eundem affectum, redeuntque hæc symptomata innumeris fere vicibus & adhuc continuant. Duo autem filii.

in

in eodem cum filia hypocausto commorantes, & ple-
 raque, quæ forori accidebant, videntes, non leviter
 animo movebantur, circa vesperam cubitum euntes,
 natu major tamen brevi e lecto surgens, chartamque
 quam manibus tenebat, in frustra discerpens, ex im-
 proviso, sicut foror, animo quasi linquitur, excitatus
 tamen per totam noctem satis placide dormie-
 bat. Altero die, & filia, & filius natu major, vehemen-
 ter micurientes, sæpius sub ipso excernendi conatu,
 prædictū in affectum incidunt idq; adhuc durat: Filio
 interea natu minori in eodem statu, ac fuit sub ini-
 tium morbi, perseverante. Quibus omnibus a pa-
 rente de liberorum suorum morbis acceptis, riteque
 mecum pensatis, præsens liberorum infortunium
 doleo, ac prognostico parentem solari studeo, ratus
 morbum non acutum, sed diuturnum, nec statim fu-
 nestum fore, id quod ex impuris corporibus, urina
 cruda & tenui aliisque, quæ *Hippocrates* de morbis
 convulsivis observavit, facile colligebam, prodro-
 mumque subsequenti epilepsiæ, quam ipsam, uti e-
 ventus docuit, morbus hic habebat pedissequam, va-
 tacinabar. Quo vero, quam miseri efflagitabant, o-
 pem aliquam ferrem, victum statim tenuem, interq;
 remedia, incidentia ac digestiva ad duos dies ordi-
 nabam, quibus elapsis, ad patientes meos reversus,
 in eodem fere, imo non nihil pejori statu omnes in-
 veniebam. Maxime filia desuper patiebatur ingen-
 tes spinæ dorsi dolores, ut & in imo ventre & pede
 dextro, adeo ut per multos dies nec stare, nec ince-
 dere posset, plurimisque symptomatibus fiebat ob-
 noxia; Pectus enim noviter procidentis vehe-
 menter & in solite movebatur, cor palpitabat for-
 titer,

titer, dumque ad se rediisse videbatur, modo aphona, modo surda apparebat, quamvis nonnunquam clamaret: *Loquimini mecum.* Hæc symptomata per 14. dies circiter durabant, donec successive remitterent, morbus decreveret, & circa finem mensis martii fere in integrum restituta esset. Eadem prorsus symptomata, exceptis spinæ dorsi & ventris doloribus, in filio natu majori itidem occurrebant, sed his multo vehementiora superveniebant alia; præterquam enim, quod hic difficulter excitaretur, corpore inordinate saliebat, iterumque in terram relabebatur, capiti infisibat mira agilitate, cum stertore horrendo ejulatu mixto, manuum miras gestulationes formabat, dictu fere incredibiles, quæ visu horrenda symptomata propemodum sine remissione quatuor dies durabant, quo tempore tanto pollebat corporis robore, ut a nullo quocunque robusto viro coerceri potuerit, modo auditu, modo loquela videbatur privatus; Morbo autem leviter remittente, quasi finito paroxysmo, pro cidentem in terram, naso leviter tractus, e vestigio ad se redibat, omnium ante paroxysmum actorum conscius, viribus non fractus sed vegetus, & ad continuandas ante paroxysmum inceptas actiones aptus. His omnibus succedebant alia adhuc symptomata, ut vel stans, vel sedens, toto corpore adeo rigeret, ut Idolum repræsentaret, perfecto tetano laborans, exporrectis brachiis, omnibus digitis, clausis palpebris, torvo vultu, quo in statu sursum vel deorsum motus, nihil sentiebat, sed immutabilis per quadrantem horæ in eodem statu manebat, tandemque resupinatus cumque capite ad calces flexus, brachia pendula habebat; quibus symptomatibus finit

nitis, integris octo diebus prius enarrata symptomata cum perfrequenti lapsu continuabant. Res autem filii minoris, uti per se satis afflictæ, ita in dies, in pejorem ruebant statum, quum prædicta semper symptomata non tantum invalescerent, sed graviora his etiam supervenirent: Nam præter illa, exquisitos testiculi dextri, imo & penis dolores patiebatur, sine ulla extus conspicua partium harum inflammatione, sine ullo tumore, adeo ut pedes etiam in lecto moveri vix possent, sed ob vehementiam dolorum sæpissime misere clamaret, dysuria de super affectus. Tribus autem diebus præterlapsis, dicti dolores quidem remittebant, sed crebri lapsus, sicuti in prioribus, eodem prorsus tenore continuabant; quin nova etiam his succedebant symptomata: scilicet prostratus in terram, more epilepticorū, pollices manuum contrahebat, dentibus stridebat, cum miris manuum gesticulationibus, pedum vehementibus calcitationibus, corpus varie jactitabat, viribus adeo validus, ut vix a duobus viris robustis coerceretur, ejulabat subinde enormiter, quæ omnia uno eodemque die quam sæpissime accidebant, & quidem per integros duos menses, donec pleraque symptomata sponte cessarent, exceptis vagis deliquiis, e quibus ad se rediens, vel excitatus, æque sanus, ac si pridem nihil mali passus, videbatur, quasvis actiones ante paroxysmum institutas, expedite peragens. Sicque fratres ambo in simili fere statu constituti erant, filia autem sic satis convaluerat. Circa subitum ac sæpe inopinatum lapsum id potissimum observabam, fratrum altero affecto, alterumq; jacentem excitare tentante, eodem statim symptomate affectum esse:

Ita

Ita ut ambo conciderent, & nisi ex templo excitarentur, per longum satis temporis spatium oppressos ita jacuisse, nec tam facile ad se revocari potuisse, quam si id maturius & celerius factum fuerit. Dignissimum quoque notatu erat, sub oratione dominica, quoties orantem vel videbant, vel audiebant, vel ipsimet orabant, statim in illud quasi animi deliquitum incidisse, & quidem sub quavis orationis recitatione, plus vigesies, imo multoties, sub prandio, offam ori admoventes, vel eandem intra dentes manducantes, qualia utrique communia eveniebant. Simulac autem excitabantur, comedebant ut sanissimi, recteq; & rationaliter cum aliis loquebantur. Postremo cessantibus etiam symptomatibus, mense Junii, neminem orantem videre, nec ipsi orare audebant. Accidit vero, ut circa hujus mensis fere finem, ambo filii, destinato mentis consilio, patrem alloquerentur, dicentes: D. Parens, nolumus ullis amplius uti remediis, sumus enim cæteroquin sani, nisi quod orare nequeamus. Interim jam absolute in animum induximus, nos oraturos, &, siquidem denuo linquamur, vel, ut vernacula sua id exprimebant, *wann wir ja tod bleiben* / fac saltem, ut subito excitemur. Rege- rit parens: Ergo in nomine Jesu orate. At quam primum unus orare incipit, illico concidit, excitatus oransque denuo cadit, postquam vix tria protulerat verba, quale quid alteri quoque filio accidebat. Hæc per literas ad me referenti consiliumque meum expetenti, parenti, consulo hortorque, ut bono tantum sit animo remque totam Deo & tempori committat, &, ne ad certum tempus orarent liberi, prohiberet, idq; insuper unice ad evitanda cum precibus conjuncta deliqua

liquia; observabam enim, pueros in ea imaginatione ac timore versari, ut, quoties orarent, toties necessario conciderent. Existimabat autem parens horum liberorum, cum multis aliis hominibus, forte quicquam supernaturale morbo subesse, vel plane ex fascino natum eundem, in quo meo quidem Iudicio errabat, quoniam dato meo consilio obtemperans in progressu morbi quidem inopinatum, attamen non infelicem experiebatur eventum. Nam die festo Mariæ Magdalenaë, ambo filii, gaudio totiparati, ad parentes recurrentes, narrant, se jam orare sine periculo ullius lapsus, seque etiam orantes alios audire posse, quia inter domesticos ejus rei innocentiæ jam fecerint periculum. Incipiunt ergo coram parentibus orare, idque sine omni lapsus metu; Vegeti potius & in hunc usque diem, dum hæc scripta, sani sunt.

RESOLUTIO.

§. I.

Mirabilis quidem explicatuque difficilis est, quem hic ceu primum praxeos meæ specimen sisto, casus, qui quippe tot mirificis & sibi quodammodo contrariis symptomatibus est stipatus, ut, nisi quis animo observationibus clinicis probe subactum adferat, ipso facto facile sit deprehensurus, quam arduum quamque intricatum adgrediatur negotium, verum morbi hujus genium, quo patientes mei laborarunt, indagandi. Perpensis tamen & ad genuinos suos fontes rite revocatis omnibus ac singulis, in historia morbi occurrentibus circumstantiis, adferere nullus dubito, affectum *spasmodico-convulsivæ* indolis,

B

lis,

lis, vel, si mavis, *epilepsie consensualis* speciem esse, qua omnes ac singuli liberorum utriusque sexus tentati fuere. Neque quicquam sententiæ meæ derogare potest, quod illorum alii his, alii aliis obnoxii symptomatibus, alii gravius, alii levius iisdem affecti fuerint: Quia, præterquam quod ex iisdem occasionalibus causis sua morbus primordia hauserit, sola quoque differentia, quæ intercedere illos videbatur, gradualis tantum fuit.

§. 2.

Dico ac repeto, *spasmodico-convulsivæ*, sive *epileptica* indolis esse, quem declarandum in me suscepi, affectum. Id enim non pauca phænomena, quæ cum aliis epilepticis habuere communia, satis manifeste evincunt. Subito namque & inopinato, aliorum epilepticorum more, lapsi sunt, idque non sine sensuum tam internorum quam externorum quadam quasi obnubilatione, quæ, quid paroxysmi tempore gestum fuerit, ipsos impedivit, quo minus recordari potuerint, etiam si interea eorum omnium, quæ ante paroxysmum peregerant, probe conscii fuerint. Accedit, filium natu majorem corpore mox in altum salientis ritu sublatum, mox vero in terram iterum prostratum esse, capiti subinde mira agilitate institisse cum stertore horrendo ejulatu per mixto, incredibiles manuum gesticulationes formasse, tantoque corporis robore polluisse, ut a robusto homine puer coerceri vix potuerit, mox aphonus, mox surdus, & quæ miranda alia ipsi plane singularia fuerunt observata. Immo, ut de spasmodico-epileptico morbi generis tanto minus dubitandi locus relinqueretur, id adhuc in filio natu minore animadvertere licebat, quod

quod aliorum epilepticorum more pollices in pugnum comprimeret, dentibus strideret, cum mirabilibus manuum gesticationibus pedumq; vehementibus calcitationibus, imo variis totius corporis jactationibus, in eo fratri quoque similis, quod pari, ut ille, corporis robore polleret, ingentibus in super ejulatus obnoxius, ut in terrorem conjicerentur adstantes, novitate rei insolitæ vehementer percussi.

§. 3.

Erat tamen hæc singularis epilepsiæ species, quæ *Nosri* adfiebantur, ex earum classe, quas Practici *consensuales* vocant, quæ non tam propria sua vehementia, ut in *epilepsia idiopathica* fieri consuevit, excruciant ægros, sed in quibus alterius cujusdam morbi complicatio sive evidens & manifesta, sive subinde occultior subest: Quo nomine *epilepsia uterina* Practicis nota est, peculiaribus suis notis atque criteriis ab aliis speciebus haud difficulter discernenda. Atque hujus quoque indolis esse eam, quam historia repræsentat, *epilepsiæ consensualis* speciem, & si divinationi locus, ex *vermibus*, qui in ventriculo & intestinis delituerent, specialiter natam, id non modo perverfa diætæ ratio, cui præterito autumnno indulserunt liberi ad unum omnes, sed & phænomena morbum comitantia plene ac plane evincunt, sicuti ex speciali eorundem recensione postea pluribus patebit. Adde, non parum augurio meo favere circumstantiam *ætatis*, quæ in omnibus ac singulis vermibus gignendis a lendisque fatis congrua est & adæquata.

§. 4.

Quæ omnia etsi non parum sententiæ meæ patrocinari, firmiter sum persuasus: Facile tamen concesserim,

ferim, ad pleniorē veritati rei fidem conciliandam nulla efficacius stringere argumenta, quam quæ ex *parallelismo* observationum pratico-clinicarum sunt deprompta. Audiamus itaque hac de re graviter loquentem suaque deinde epicrisi eleganter illustrantem, eximiam huc potissimum quadrantem historiam, quam hisce mirabilibus circumstantiis, nostrorum patientium phænomenis non multum dissimilibus, stipatam in venusta *Nosologia suæ animatae synopsis* exhibet *Paulinus* de nobili quodam dynasta, qui *febricula* primum pessundatus, multas postea noctes sine somno, cum ingentibus *capitis torminibus* transegit, rotatus interdū vertigine, mox *phreneticus*, mox in rabiē actus saltavit, ut nullibi quiescere potuerit; Mox *risit*, mox *flevit*, jam *tacuit*, jam cum *stridore dentium* invasit alios. Mox *horrore & rigore* perculsus omnia membra summa violentia sursum deorsū jactitavit, mox trunci instar jacuit immobilis. Modo brachia ad pedes, & pedes iterum ad superiora vi trahi videbantur; jam dicebat, pectori aliquid incumbere, a quo metueret suffocationem: Mox *fixis oculis* plane immobilis quasi meditabundus omnia intuebatur, & *loquebatur insolita*. Aliquando oculi, aures, dentesq; summe dolebant, mox *convulsiones* associabantur, & surdaster erat; jam lingua tumebat, & deglutitionem impediēbat; Mox conquestus de *constrictione colli*, in quo tumor erupit magnus, brevi evanescens. *Cor palpitabat* perpetuo, manifestus *dolor ac tumor ventris*, appetitus nullus, *vomitus & nausea*. Ante mortem tamen ingens fames & variarum rerum apperentia. Hodie *fluxus alvi*, cras ejus *obstructio*, in lumbis quoque *tormina*, *urina impedita* &c. Paulo ante obitum per os & alium locum

mal.

multos terribiles ejecit vermes, qui etiam ex cadavere ejus
prorepserunt &c.

§. 5.

Quis vero hic perfectum non perspiciat *parallelis-*
mum? Quis est, qui, omnem hic *tragediam* luisse *ver-*
mes, non primo statim intuitu animadvertat? Ut me-
rito crassam ignorantiam & superstitionem sacrificu-
lorum ejus temporis rideat modo laudatus *Paulinus*,
qui non, ut illi, ex officulis *Crispini* irreverenter & irre-
ligiose habitis, & provocata hinc ira & vindicta divi-
na, sed potius ex vermibus, ceu genuino suo fonte at-
que scaturigine omnem hanc malorum syndromen
derivavit. Id quod ne lectori suo *ἀπίστω* vel *παράδοξον*
videretur, singula phænomena ad amussim rationis
& experientiæ, prout sagacem naturæ arcanorum
ruspatorem decebat, exegit, & quam belle ex *patholo-*
gia verminosa fundamentis explicari omnia possent,
luculenter ostendit, sicuti Ephem. N. C. Dec. II. An-
no VII. pag. III. & seq. Appendice prolixè legere li-
cet.

§. 6.

Specialem, quem nunc tracto, casum quod atti-
net, integrum mihi fuerit, periculum facere, annon
ex eodem hoc fundamento omnia ac singula patien-
tium meorum symptomata derivare queam? *Filia*
tredecim annorum, in qua temperamenti sanguinei præ-
dominium fati conspicuum, primo omnium loco
prodeat; Conqueritur hæc de ingenti, quo *ad min-*
gendum irriteretur, *stimulo*, cum *dysuria* conjuncto, citra
alvinam quidem obstructionem, non tamen sine per-
molesto tenesmo. Quid vero, inquires, commercii
est lumbricis cum vasis & viis urinariis, ut in hæc



nostra inevitabilis ad mingendum stimulus cum ischuria *oriri* potuerit? Respondeo: Multum sane, siue a *posteriori* siue a *priori* rem expendas. Illo si examinaveris *modo* symptoma, non deficient exempla eorum, qui idem ab eadem causa passi fuere. Observatione LXXVII. Dec. II. Anno I. p. 483. occurrit miles præfidiarius, qui septem integris diebus & amplius pertinaci divexatus ischuria, excrevit tandem vermem crasitie calami scriptorii triumque digitorum longitudine, quo ejecto, miraculo citius pristinam pro lubitu vesicam exonerandi facultatem recuperavit. Confer. Joh. Rhodii Cent. III. Obs. 36. Quo eodem loco multas confimiles recenset historias. Nolim tamen excludere flatu, quos præcedens victus perversa ratio genuit; Siquidem præterito autumno multos immaturos fructus horraos copiose ingurgitavit puella, aliisque insalubribus esculentis una cum fratribus usa fuit, unde mucus viscidus ac tenax, indeque flatu generari potuere, quibus deinde organa urinaria spasmodicè contracta fuere, unde mingendi difficultas deinde nata est.

Cæteroquin nihil fuit, de quo justam querulandi causam haberet, nisi quod subinde *alternantis caloris ac frigoris sensum cum capitis dolore*, attamen *sine siti* experiretur. Non enim insolitum est, verminantes ejusmodi alternationibus, quæ motus febriles haud obscure produnt, expositos esse, quæ haud raro in *febrim* ita dictam *verminosam* transeunt. *Dolores capitis & nausea*, quæ non raro in *vomitum* erumpit, ordinaria infantum lumbricis adfectorum symptomata sunt; Cumque alvus talium patientium ratione officii sui ad-

admodum inconstanter sese gerat, inque aliis liquida, in aliis vero ficca & obstructa sit, quorum *illud* puellæ, *hoc* vero pueris obtigit, nihil quoque hoc intuitu observatum, quod non cum aliis verminosis commune haberent.

§. 8.

Quod denique filia præ reliquis ingentes *spinæ dorsii dolores*, inque imo ventre ac pede dextro fuerit perpeffa, quod ejusdem *pectus insolite motitatum* cum *palpitatione cordis* conspectum atq; , dum ad se rediisse visa est, modo *aphona*, modo *surda* adparuerit, ita tamen, ut subinde clamando pauca verba protulerit, ad eadem quidem origines referendum est, ita tamen, ut molimina naturæ, ad excretionem menstrualem tendentia minime sint excludenda, cum anno decimo quarto, ordinario & maxime consueto, excretionis menstruæ tempore puella proxima fuerit. Prius enim, quam in nonnullis emicet flos virgineus, æque miranda ac ferme prodigiosa in his, quam in verminantibus phænomena sese conspicienda præbent. Atque hæc mea declarandi ratio tanto minus solido fundamento destituta esse videtur, quo certius omnia statim prædicta symptomata cessarunt, eruptione menstruorum facta: Ut ab eo tempore plane & integrum restituta esse videretur.

Ad filium natu minorem nunc conversus, pleraq; symptomata initio quidem leviora, successu vero temporis longe graviora experior, ac præter *pertinacem alvi obstructionem*, cum *torminibus ventris doloreque capitis periodico* conjunctam, de ingenti *corporis lassitudine* conquerentem, quodque sæpius *horrore* corripiatur, sic-

succedentibus molestis *oscitationibus*, eundem deprehendo. Fuerunt autem hæc, ægroto pariter ac patre sic referentibus, morbi initia, aliorum symptomatum longe vehementiorum mox secutorum prodromi. *Obstructiones alvinas* easque admodum pertinaces abusus fructuum horræorum imprimis immaturorum habuit pedissequas, in quibus quippe principium acido-austerum delitescit, quod fibras intestinales constringendo obstructionem alvi peperit. Complicati illi fuere, ut fere semper, dolores capitis ac *tormina ventris*, quæ flatuum incarcerationem indeque productam tunicacæ intestinorum substantiæ dilatationem agnovere causam. *Lassitudo corporis* cum intercurfante horrore, quo subinde correptus fuit patiens, una cum permolestis *oscitationibus* febrem subtus latentem haud obscure prodiderunt. Mingen-di conatum cum dysuria habuit cum sorore communem ac proinde ex eodem fonte derivandum. Quod vero præ reliquis singulare in eo observatum, in eo consistit, quod præter prædicta symptomata, quæ indies in valere & graviora facta, exquisitos testiculi dextri imo ipsius quoque membri virilis dolores fuerit perpeffus. Quæ uti de *motuum spasticorum* vehementia sat evidens perhibent testimonium: Ita, ut tanto minus dubii relinqueretur, magis adhuc inde confirmamur, quod epilepticorum aliorum ritu, in terram fuerit prostratus, pollicesque in pugnum contraxerit, fridore insuper dentium mirisque manuum gesticulationibus & pedum calcitrationibus cum mira corporis jactatione exagitatus: Quæ omnia, ut & immensum corporis robur, quo pollebat, motuum tonicorum violentiam ad extremum usque gradum auctam demonstrant.

Quod si autem admiratione digna sunt, quæ in filio natu minore observavi, phænomena: Longe certe majorem merentur, quæ natu major de se conspicienda præbuit. Is enim quandoque saliebat ac deinde in terram relabebatur, quandoque vero corpori mira agilitate infisteat, cum stertore horrendo ejulatu permixto, mirasque manuum gesticulationes formabat; Ingenti insuper corporis robore pollebat, & modo auditu, modo loquela videbatur privatus; Quandoque stans vel sedens toto corpore ita rigeat, ut statuæ mercuriali similis videretur, tandemque resupinatus & cum capite ad calces flexus, brachia pendula habebat &c. Quæ phænomena cuncta non aliunde, quam ex vehementissima motuum tonicorum modo intentione modo remissione hic & illic facta suos trahunt natales, vermibus sua subtus dramata ludentibus. Quæ tamen in aliis *seorsim*, in nostro *conjunctim* sunt observata. *Salvoit* iterumque ad terram relapsus est, more saltantium vel potius tripudiantium; Id quod fecit etiam puella lunatica apud Paullinum Obs. VIII. Dec. II. A. V. p. 10. App. Eph. N. C. quæ quovis novilunio integrum fere diem noctemq; indefinenter saltavit; Chorea autem finita, convulsiones epilepticæ supervenere, quibus cessantibus suavis infecutus est somnus & puella sibi reddita; Datis tandem anthelminticis multi prodire vermes, a quo tempore pancreatice valuit. *Capiti infisteat* noster *mira agilitate*, idq; *cum stertore horrendo ejulatu permixto*, histrionum & præstigiatorum mores in eo imitatus, longe tamen expeditius; Quia, quod hi longo demum usu addidicere, *his* multo majori agilitate sponte, nulla

C

id

id arte edoctus, expediebat. Nec miror, *stertorem* cum *horrendo ejulatu* simul observatum; Longe enim mirabilius est, quod de patiente quodam, qui jam sub cura ipsius versatur, mihi enarravit D. *Præf.*: Iste enim patiens in paroxysmo constitutus *canis instar latrat*: Nec tamen aliam credit subesse causam, quam *vermes*, quales jam aliquoties tam per vomitum quam per secessum fuere rejeçti, nempe vivi, articuli digiti longitudine vix majores, recurvo utrinque rostro in ore instructi, ut, quas invadunt, partes vellicare queant, unde acutissimus sensus, & tremor totius corporis aliaque miranda phænomena. Quod denique *stans vel sedens toto corpore rigeret, exporrectis brachiis, torvo vultu*, eoque in statu per quadrantem horæ maneret &c. clarissime demonstrat, *cataleptico* non ab similem fuisse nostrum, ex fortissima scil. spasmodica meningum, cerebrum, cerebellum medullamque spinalem cingentium contractione, nato adfectu: Unde obrigescere nervi partesque, ad quas excurrunt, debuere. Et quod tandem *resupinatus capiteque ad calces flexus* fuerit conspectus, tanto minus miramur, quo certius idem in illa *spasmi universalis* specie, quem *opisthotonum* dicimus, animadvertere licet. Quod vero *brachia habuerit pendula*, denotat contrariam toni remissionem in nervis ac musculis, brachiorum motui intervenientibus, reliquis interea tetano occupatis.

§. II.

Reliqua quod spectat phænomena, v. g. quod altero fratrum affecto, alter statim quoque subito lapsu correptus fuerit, itemque, quod sub oratione Dominica, quoties orantem vel videbant vel audiebant vel ipsimet orabant, conciderint, parem quidem, ut præceden-

cedentia omnia, admirationem merentur; Verum, brevitati studens, specialius illa non excutio, nullus interim dubitans, quin ex eadem ætiologia deduci haud difficulter possint. Non tamen negaverim, suam quoque symbolam contulisse metum; Id enim, historia morbi teste, non liberi tantum sed & parens ingenue confitentur, quod ad terrorem omnes sint proclives, ipseque recordor, mihi relatum esse, fratrum alterum non multo ante ingenti eoque inopinato terrore fuisse percussum, eodem fere modo ac de forore in morbi historia innui. Quanta vero affectuum terrificorum sit potestas in pervertendis motibus vitalibus tam fluidarum quam solidarum C. H. partium, Practicos artis latere nequit. Nec ignota sunt exempla eorum, qui, cum alios in epilepsiam lapsos conspexerint, ipsimet eodem adfectu fuerunt correpti. *Vid. Schenckium Observ. CCXVI.*

§. 12.

Quæ omnia cum luce sua radiare existimem, non possum, quin vel *simplicitatem* vel *ignorantiam* vel *superstitionem* interpreter, si quis alias, quam naturales, a quibus mirabilia hæc phænomena profluxerunt, causas comminiscatur vel plane ad vim *fascini* vel quamcunque aliam causam supernaturalem confugiat. Sunt hæc commenta hominum, qui vel profunda rerum omnium naturalium nexuumque causalium, quos inter se mutuo fovent, ignorantia laborant, vel quos cæca superstitio fascinavit, vel ob connatam animi levitatem ac simplicitatem a nascentioribus imponi sibi patiuntur. Quamdiu enim causæ naturales investigari ac inveniri possunt, iniquum est, alias a sensu remotiores ac proinde demonstratu difficiliores accusare velle.

C 2

§. 13.

§. 13.

Perpendamus tantum, quas *historia morbi* abunde nobis subministrat, circumstantias, & omnia plena statim luce radiabunt. Patet inde, liberos ad unum omnes proxime elapso autumno ingentem commisisse abusum in usu pomorum, pirorum, prunorum aliorumque horraorum fructuum maximam partem immaturorum: Unde loco laudabilis chyli pastam potius crudam, viscidam acidamque austeram contraxerunt, quæ, uti flatuum generationi causam materialem; Ita quoque lumbricorum exclusioni commodum nidum præbuit: Ad quorum proinde excusationem tanta motuum, ad vehementiam convulsivo-epilepticam usque intenforum, violentia confurxerit natura. Quod vero tam mirabili varietate, *sal-tatione, intorsione, vociferatione, prostratione, situ erecto rigidoque*, & mimicis quasi actibus & *gesticulationibus* aliisque verbis non satis describendis modis conspicientes sese præbuerint, id indoli *epilepsie consensualis*, qualem nos tractamus, admodum est conveniens: Unde etiam non pauci Practicorum commoti fuere, ut varia eidem nomina, *epilepsie* nempe *rotatorie, ambulato-rie, cursorie, saltatorie* &c. cujus postremæ singula-rem casum Ephem. N. C. Dec. II. Ann. III. pag. 331. referunt, impertiti fuerint.

§. 14.

Prognosticon, quo Patrem erigere sum conatus, tale tuli, quale morbi genio examussum responderet; Prædixeram nempe, morbum quidem diuturnum, sed periculi omnis expertem fore: Quod meum vaticinium ipse quoque eventus comprobavit. Convulsiones scilicet, quæ causis chronicis sunt oppositæ,
nihil

nihil ut plurimum portendunt periculi, nisi quod frequentior earundem recursus facile in habitum degeneret, ut vel data causa pure morali vel quavis alia levisima, etiam simpliciter imaginaria occasione ægrotantem denuo invadat: Sicuti duo fratres in *historia morbi* occurrentes exemplis suis satis probant, qui, cum alter alterum prosterni videret, seque mutuo erigere conarentur, statim quoque prostrati fuere, & nisi tandem obstinata quadam animi contentione adfectui, inprimis sub recitatione orationis dominicæ fuissent reluctati, diutius forte spectaculi horrendi conspectu Parentis animum excruciasent.

§. 15.

Sicuti vero *prognosis*, ita quoque *curationem* indoli morbi accommodatam esse oportebat. Cumque, pro ut patientes ipsi sponte confitebantur, fructus immaturos abundantius, quam par erat, ingurgitassent, imo nec antea adeo exactam diætam observassent, in proclivi erat inde colligere, ventriculum una cum intestinis multis crudis, viscidis ac mucidis corruptis humoribus, in quibus ceu nido suo atque commodo domicilio vermes commorari amant, repletum esse debere; Quam ob causam etiam *inappetentia*, *nausea*, *torminibus ventris* ac *pertinaci alvi obstructione* cum *doloribus capitis dysuria*, *tenesmo convulsionibus* aliisque insolis pathematibus, non obscuram de vermium præsentia suspicionem mihi præbentibus, laborarunt. Itaque, ad mucum hunc viscidum atque tenacem resolvendum nidumque vermium destruendum, præter victum tenuem, hordeaceum & avenaceum, digestiva salina, ex tartaro vitriolato, sal. absinth. cryst. tart. aliisque talibus parata commendavi, nec tamen

foliis alterantibus acquiescendum esse putavi, sed, cum gravi nausea laborare infantes deprehenderem, oxymel squilliticum in aqua fumarie solutum ebibendum ipsis exhibui, tam felici cum successu, ut non modo ingens saburra talis mucidæ quantitas per vomitum rejiceretur, sed & alvus, pertinaciter alias clausa, aliquoties moveretur; Unde optime sese habuisse patientes meos, reipsa expertus sum. Cui proinde methodo ulterius insistens, ut corpora penitus perpurgarem, atque a peregrinis hospitibus liberarem, nodulum laxativum ex rad. pimp. alb. gentian. & hell. nigr. herb. fumar. rut. marrub. albi & tanacet. nec non fl. lavend. hyperic. stœchad. arab. & persicor. foliis fenn. f. st. agarico itidem levisissimo & rhabarbaro addito sale tartar. & absinthii parandum & aliquamdiu continuandum præscripsi, a cuius usu, cum quotidie bis terve corpora purgarentur, in dies & appetitu redeunte indies melius habere incipiebant. Mercurium dulcem, quem Practici pro antidoto vermium habent, iisdem merito laudibus condecorandum esse existimo, nec amaris & *specificis anthelminticis* sua debita encomia deneganda.

§. 16.

Puellæ autem, ob complicatum mensium, qui jamjam erupturi erant, negotium, singularem plane rationem habendam esse duxi. Quare præter frictions in pedibus diligenter instituendas, eidem quoque cubitum ituræ pediluvia ex herbis convenientibus parata ordinavi, venamque itidem in pede aperiri jussi, inguinibus & umbilicali regioni emplastro de cumino applicato spinaque dorfi linimento, ex a-

xun-

zungia castor. ol. terebinth. lumbr. terr. rut. major.
& Junip. parato, diligenter inuncto, non neglectis
tamen etiam internis, provocationi mensium inser-
vientibus: Quorum omnium usui gnauiter insistens,
felicem eorundem efflorescentiam ex voto sum asse-
cutus. A quo tempore melius indies habere cœpit,
ut hodieque pancratice vivat, valeatque.

§. 17.

Circa regimen motuum, quos ad violentiam
convulsivo-epilepticam auctos esse animadvertēbam, pro-
vide ut me gererem, facile intelligebam. Equidem,
ad utilem finem atque scopum, excusionem nempe
faburræ mucidæ, flatuum, vermium ac speciatim
menstruorum in puella, directos illos esse, firmum
ratumque habebam; Interea tamen ingenti anoma-
lia illos laborare, simul facile perspiciebam. Quare
pulveres ex antimon. diaph. matr. perl. nitro & cin-
nab. antimon. paratos interdum solos, interdum ve-
ro cum aq. fl. borrag. pœon. ceras. nigr. aliisque,
addito syrupo fl. pœoniæ permixtos inque potio-
num extemporaneorum formam convertos exhibe-
bam, ut hac ratione nimiam illorum ferociam cicura-
rem, moderarer, tandemque in ordinem penitus re-
digerem.

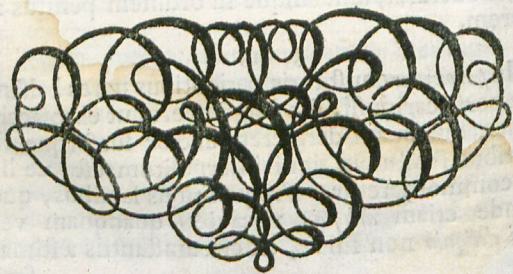
§. 18.

In *paroxysmo* constitutis patientibus nares balsamo
rutæ perfricari iussi, sub lingua vero, ut elæosaccha-
ri rutæ quicquam detineret, auctor suasorque fui.
Dentibus frustulum ligni interpositum est, ne lin-
gua commorderetur. Frequentibus lapsibus, quos
subinde etiam *deliquia* vocavi (quanquam vera
animi deliquia non fuisse, ex circumstantiis æstimare
facile

¶ (24) ¶

facile licuerit) electuarium ex rad. pœon. mar. & va-
lerian. sylvestr. sem. pœon. & Sefel. Masfil. fol. rut.
& visc. quercin. cum conserva anthos. & syr. pœon.
incorporatis opposui, patrem simul hortatus, ut, cum
jam pleraque symptomata remiserint, imo non pau-
ca plane evanuerint, ulterius liberorum suorum sa-
lutem commendatam sibi haberet, utque exactam
inposterum diætam cum convenienti regimine serva-
rent, inprimis vero animum contra terrificos affe-
ctus heroice obfirmarent, omnem, quam posset, o-
peram impenderet. Sicque sub gratiæ atque bene-
dictionis divinæ umbone factum est, ut omnes ac
singuli liberorum recte tandem convaluerint, & in
hunc usque diem perfecta sanitate fruantur. Pro
quo immenso beneficio DEO O. M. sit laus,
honor & gloria iu seculorum
secula!

F I N I S.



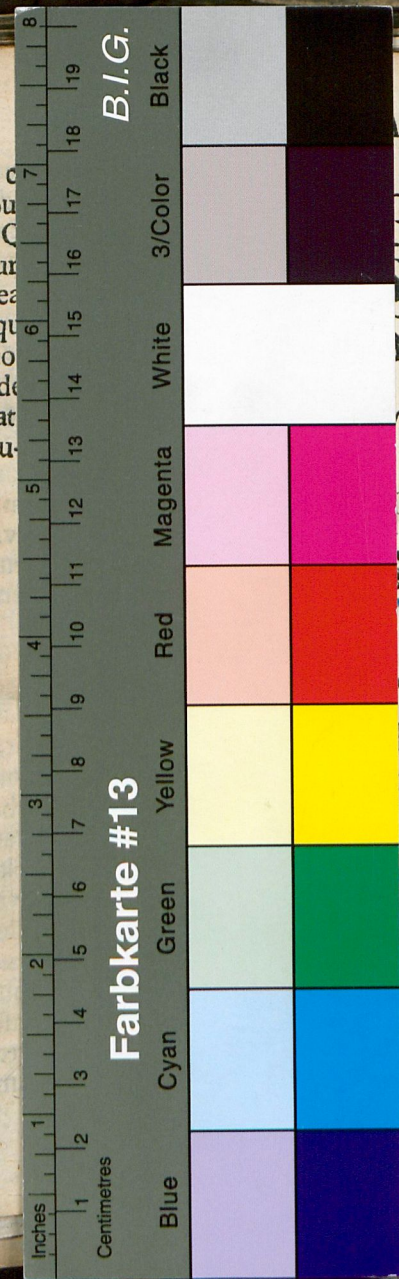




Frankfurt a.O., 1725-27







ATIO SOLEMNIS MEDICA
fiftens 1727, 1a / 8
PSIAE CONSEN
S SINGULAREM
SPECIEM,

Quam
Facultatis Medica Jussu
Sub PRAESIDIO
REAE OTTOMAR
GOELICKE,

Publ. Ord. h. t. Facultatis suæ Decani
li Lebusiensis Phyci Ordinarii,
promotoris sui singulariter colendi,
RADU DOCTORATUS
ous, Juribus atque Immunitatibus legiti
consequendis,

An. M DCC XXVII. horis ante & pomeridianis
blica Disquisitioni exponet

AUCTOR
FRIDER. PETERSON
Belgardia - Pomeranus,
Medicinæ Practicus.

ANCOFURTI cis VIADRUM,
RISTOPHORI SCHWARTZII, Acad. Reg. Typogr.

